

Yrityskaupan ilta, Salo 11.1.2017

Yrityskauppa käytännössä ja
yrityksen arvon määrittely

Suomen Yrityskaupat on

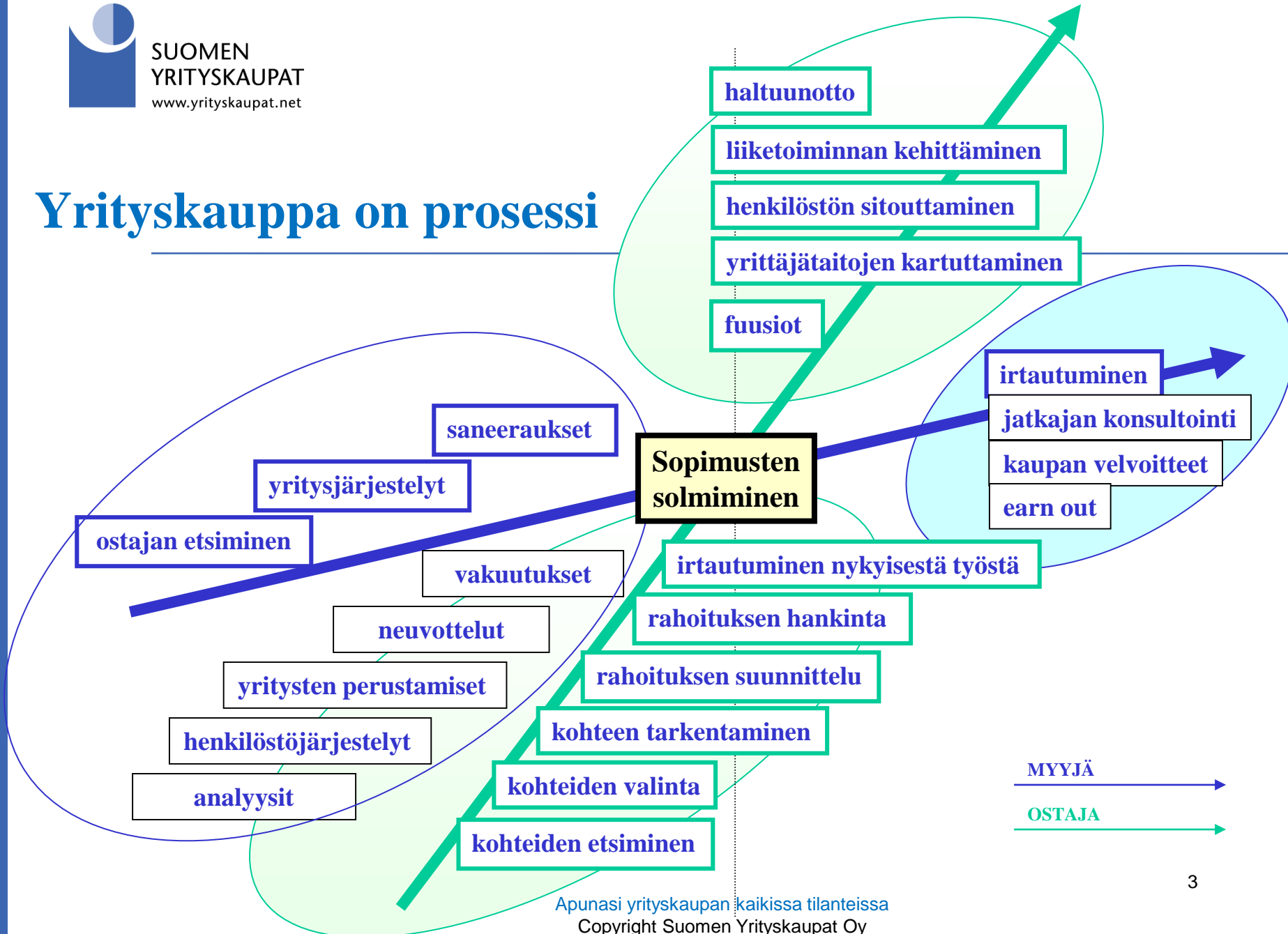
- Suomen suurin omistajanvaihdoksiin erikoistunut asiantuntijaketju ja yritysvälittäjä
- 25 henkilöä, konttorit Helsinki, Tampere, Lahti, Lohja, Pori, Turku, Vaasa, Oulu, Jyväskylä, Tallinna, Espanja.
- Suomen Yritysvälittäjien Liitto ry:n perustajajäsen
- Aktiivista myyntitoimeksiantoja noin 200, joista 50:lla liikevaihto 1 - 10 Me
- Ostajakontakteja yli 20 000, vuosittain mukana noin 150:ssä omistajanvaihdoksessa, joista 10% kansainvälisiä kauppvoja
- Palvelut; arvonmääritykset, yrityskaupanvälitys, kauppakirjat, sopimukset, rahoituksen haku, kaupan konsultointi ja yritysten valmistelu kauppaan
- perustettu vuonna 1996

Apunasi yrityskaupan kaikissa vaiheissa

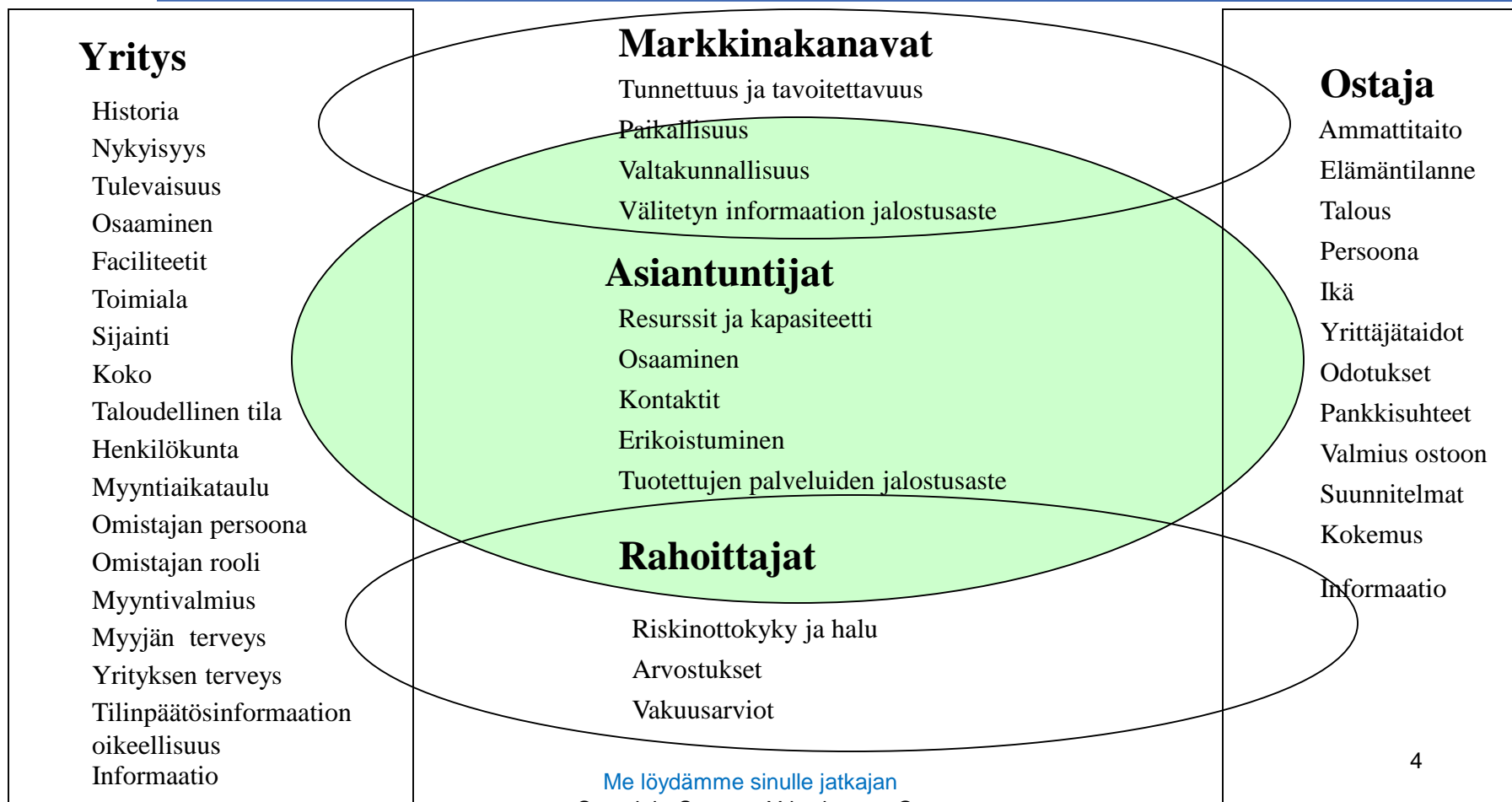

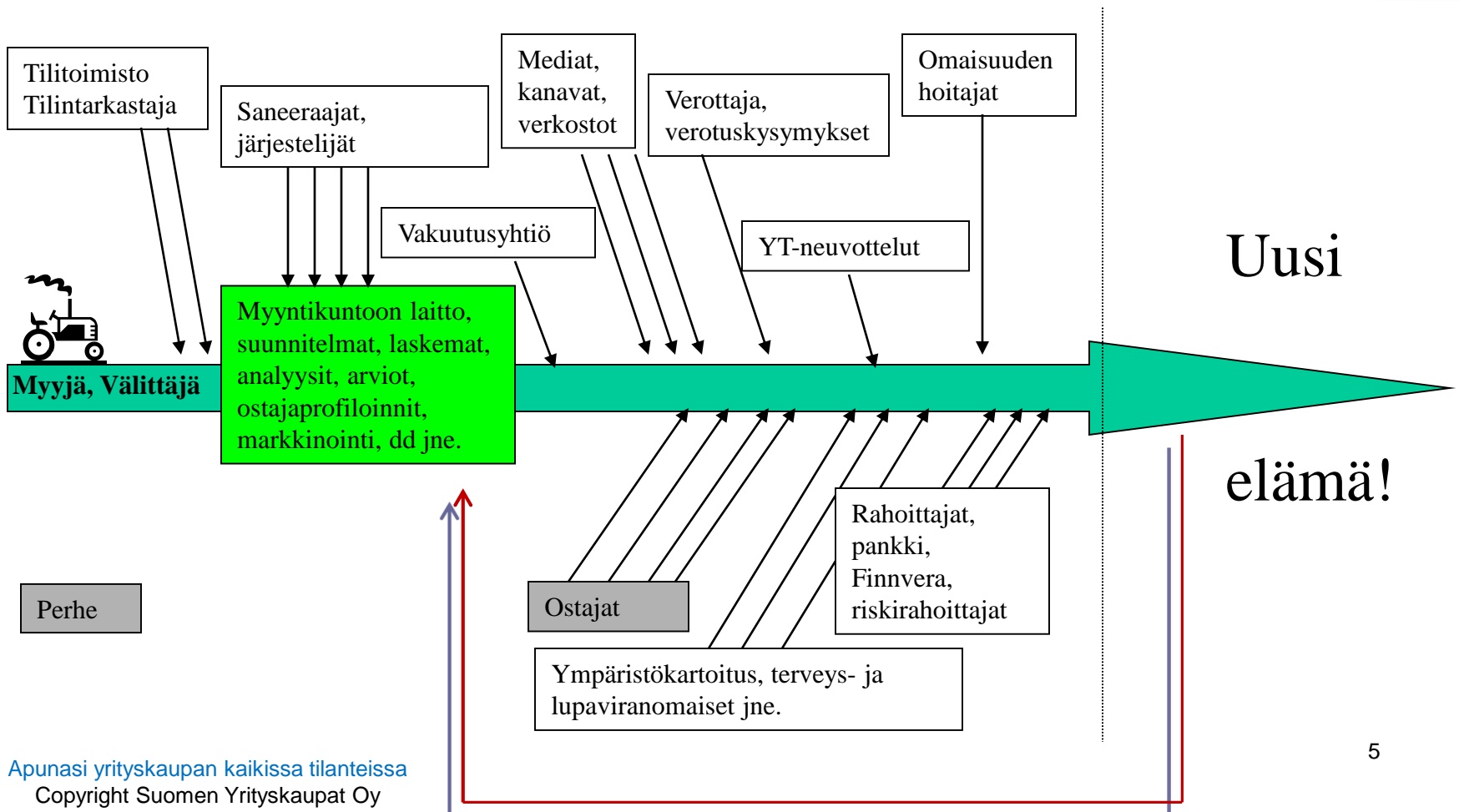
Yrityskauppa on prosessi

Viestintään kannattaa panostaa

Yrityskaupan vaikuttajat ja osapuolet

Asenteet kaupan jarruna

1. Myyjien asenteet;

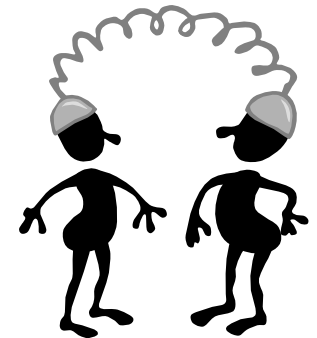
- a. prosessin vaativuuden aliarviointi
- b. menekin yliarviointi

2. Ostajien asenteet;

- a. oman osaamisen ja
- b. ostettavien vaihtoehtojen yliarviointi

3. Molempien asenteet;

- a. toisen osapuolen intressien huomiotta jättäminen
- b. transaktiokustannusten aliarviointi, maksuhaluttomuus
- c. tee-se-itse -kaupat, riidat
- d. käsitys rahoituksen saatavuudesta

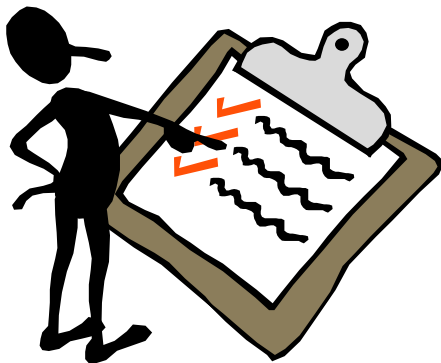
Muita tyypillisiä ongelmia

- **sotkuinen** pesä, kaikkea mahdollista
- **paperit** kateissa tai epäselvät
- liian **myöhään** liikkeellä
- **tunnearvo**, epärealistinen hinta
- huonosti **valmisteltu**, huonot kauppakirjat
- **sopivan** ostajan tai ostokohteen löytyminen
- **luottamuspula**, tietojen panttaaminen
- **tavoite** puuttuu

Tavoite => päätökset => toimenpiteet

- **tavoite**; myyminen, kehittäminen vai alasajo
- **kuka on jatkaja ja miksi**
- **aikataulu**; luopuminen heti vai myöhemmin
- **missä määrin luovutaan**; kokonaan vai osittain
- **mistä luovutaan**; liiketoiminta vai yhtiö
- **ketkä luopuvat**; kaikki omistajat vai osa
- **arvonmäärittäminen** nyt tai myöhemmin

Tavoite tekee yrityksestä arvokkaan

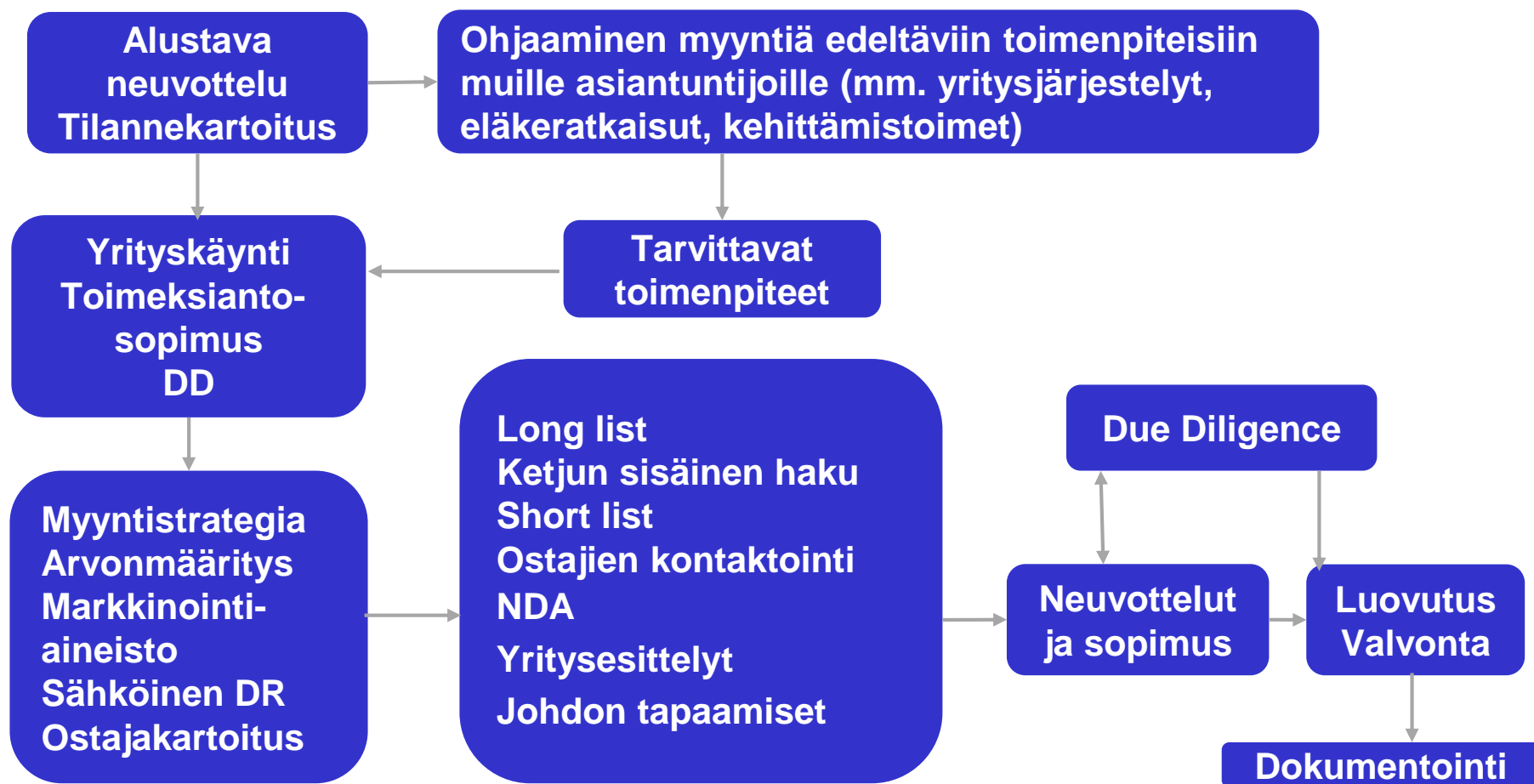

Tee ostamisesta helppoa jo ennen myyntiä

- sisäiset **omistusjärjestelyt**, ketkä myy, mitä, kenelle
- myyjän **eläkejärjestelyt**
- **rakennejärjestelyt**
- **tuotannon järjestelyt**
- **asiakirjojen järjestelyt**
- totuudenmukainen **kirjanpito**
- **taseen keventäminen**
- **henkilöstöjärjestelyt** ja sitouttamiset
- **rahoitusvaihtoehtojen** selvittäminen
- esite- ja **myyntimateriaalin** valmistus

Yrityskaupan vaiheet käytännössä

Arvonmäärityksen erityispiirteitä PK-yrityksissä

- 1) Jokainen yritys on yksilö, vertailtavuus
- 2) Ei markkinahintaa, ei markkinoita
- 3) Pieni asema markkinoilla
- 4) Myyjä ja ostaja ovat ihmisiä, yrittäjiä
  - Elämän arvot
  - Inhimillinen aika
  - Omistajuudella suuri vaikutus
- 5) Tilinpäätös ei kerro koko totuutta
- 6) Vaihtoehtoiskustannus eli tee-se-itse
- 7) Pankkirahoituksen tarve

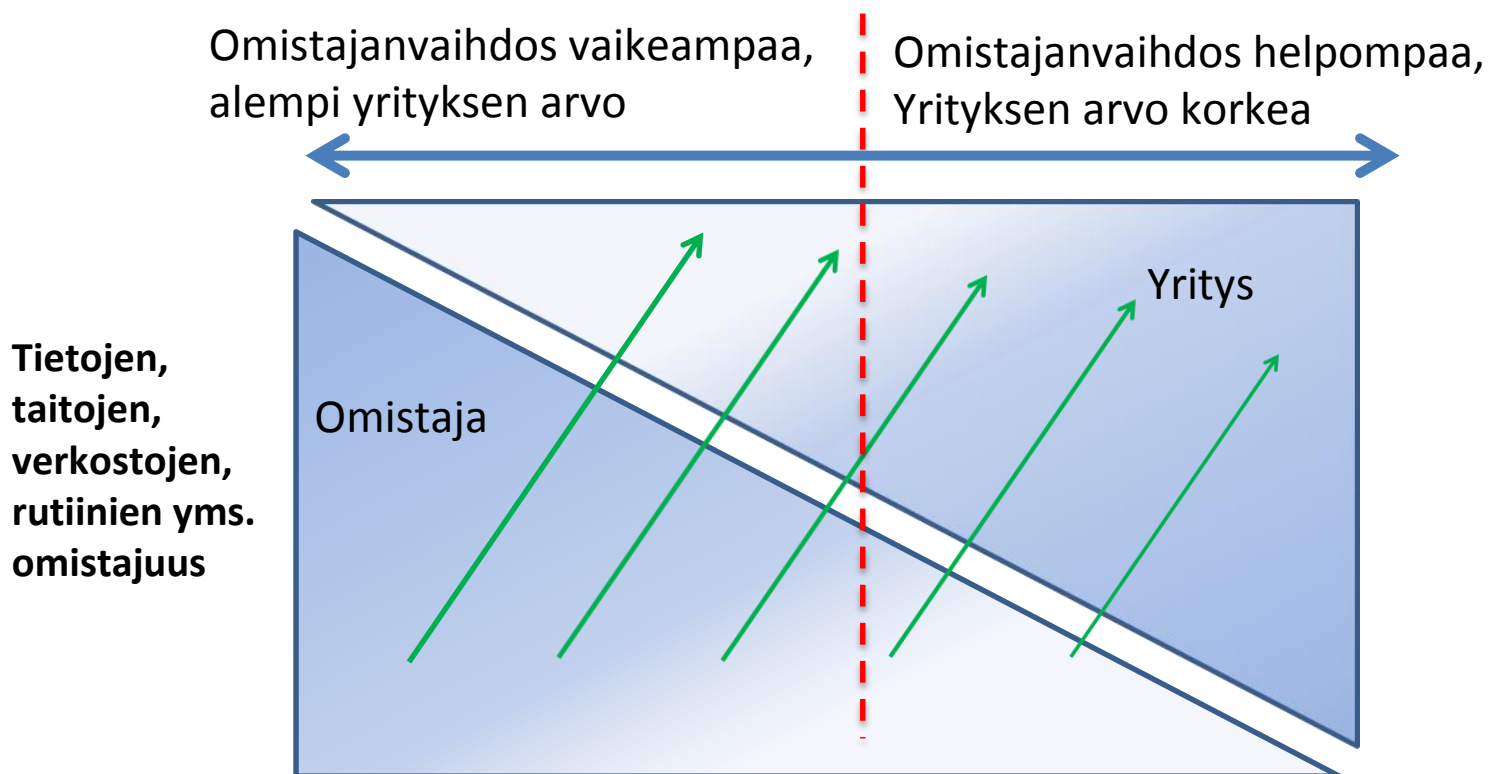

Maailman paras firma tuottaa

- heti
- paljon tulosta
- olemattomalla panostuksella
- vaivatta
- ilman mitään riskiä
- varmasti
- loputtomasti
- se on kiva omistaa
- ja kaikki haluavat sen

Arvo kasvaa aineetonta siirtämällä

SUOMEN
YRITYSKAUPAT
www.yrityskaupat.net

One Man's ceiling is another Man's floor

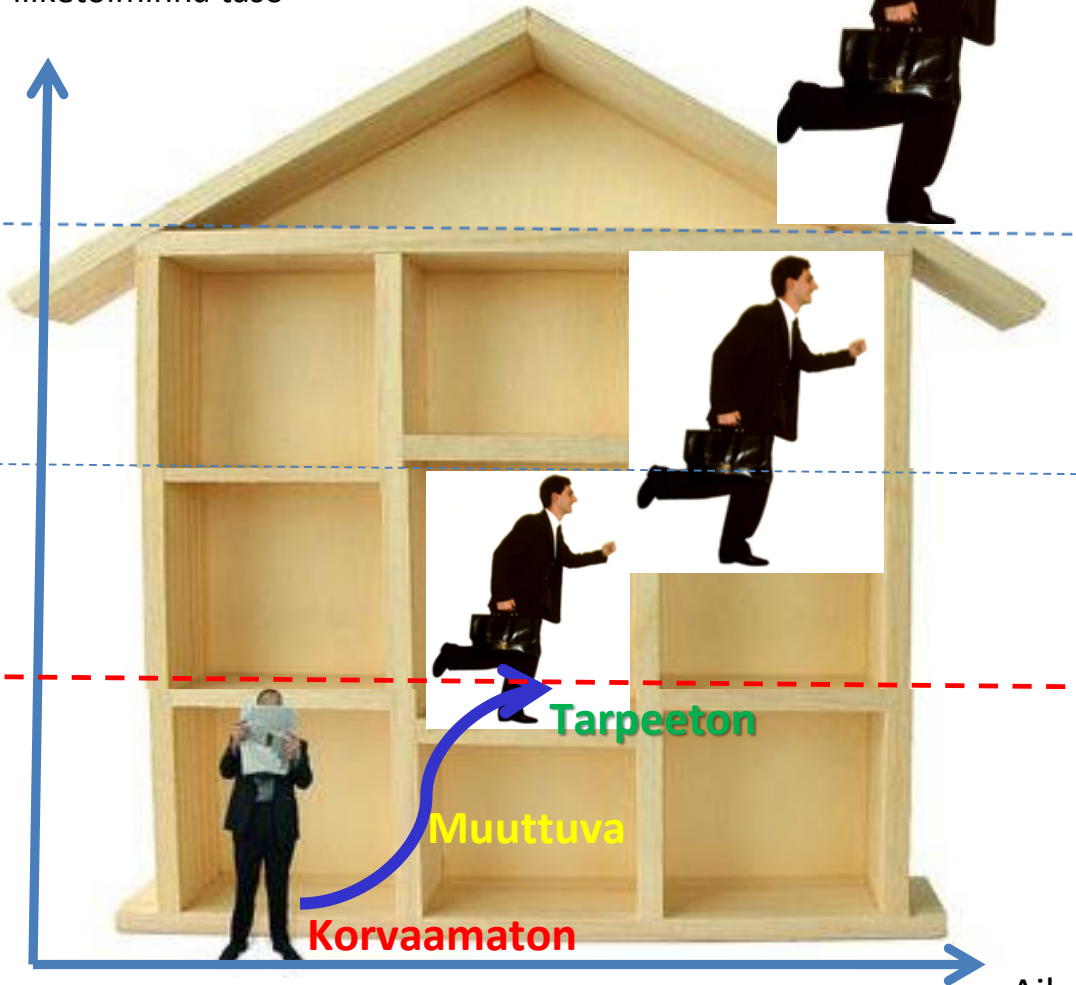
Markkinapotentiaali /
Omistajan tarpeet tyydyttävä
liiketoiminna taso

Kv-kilpailija
Sijoittaja—
Suuryritys

Liikemies
Kilpailija
Sijoittaja

Kilpailija
Uran vaihtaja
Sarjayrittäjä

Yrittäjä
Perustaja

Tavoitteet

Maailmanlaajuinen
liiketoiminta

Valtakunnallinen
liiketoiminta
Konsolidaatiot

Kasvu
Rahoituksen
takaisinmaksu

Ansaita leipänsä
Vapaus
Elämäntyyli
Yhden miehen show

Aika

Arvonmäärittämenetelmiä

SUBSTANSSIARVO

- Staattinen, taaksepäin katsova
- Johdetaan yrityksen taseesta varojen ja velkojen erotuksena
- Oikaistaan käypiä arvoja vastaaviksi
- Erityiskäyttöisen omaisuuden arvostaminen haasteellista
- Ei huomioida erikseen mm. liikearvoa, asiakassuhteita jne.
- Soveltuu lähinnä lopetettavan liiketoiminnan arvostukseen
- Kuvaa yleensä alhaisinta hintaa, jolla yritys kannattaa myydä.

TUOTTOARVO

- Dynaaminen, eteenpäin katsova
- Johdetaan yrityksen tulevista tuloksista ja/tai kassavirroista
- Oikaistaan mm. käypää kustannustasoa vastaaviksi
- Tulevaisuuden ja siihen liittyvän riskin ennakoiminen haasteellista
- Ei huomioida erikseen varsinaisten tuotannontekijöiden arvoa
- Soveltuu parhaiten jatkuvan liiketoiminnan arvostukseen
- Kuvaa parhaiten yrityksen todellista arvoa

Hyvä yrityksessä yleensä tuottoarvo > substanssiarvo

Tuottoarvomenetelmä yksinkertaistettuna

$$\text{ARVO} = (\text{Tulos} \times \text{Aika}) \times \text{Varmuus} + \text{Ylimääräinen omaisuus}$$

Tulos = Oikaistu tulos / kassavirta

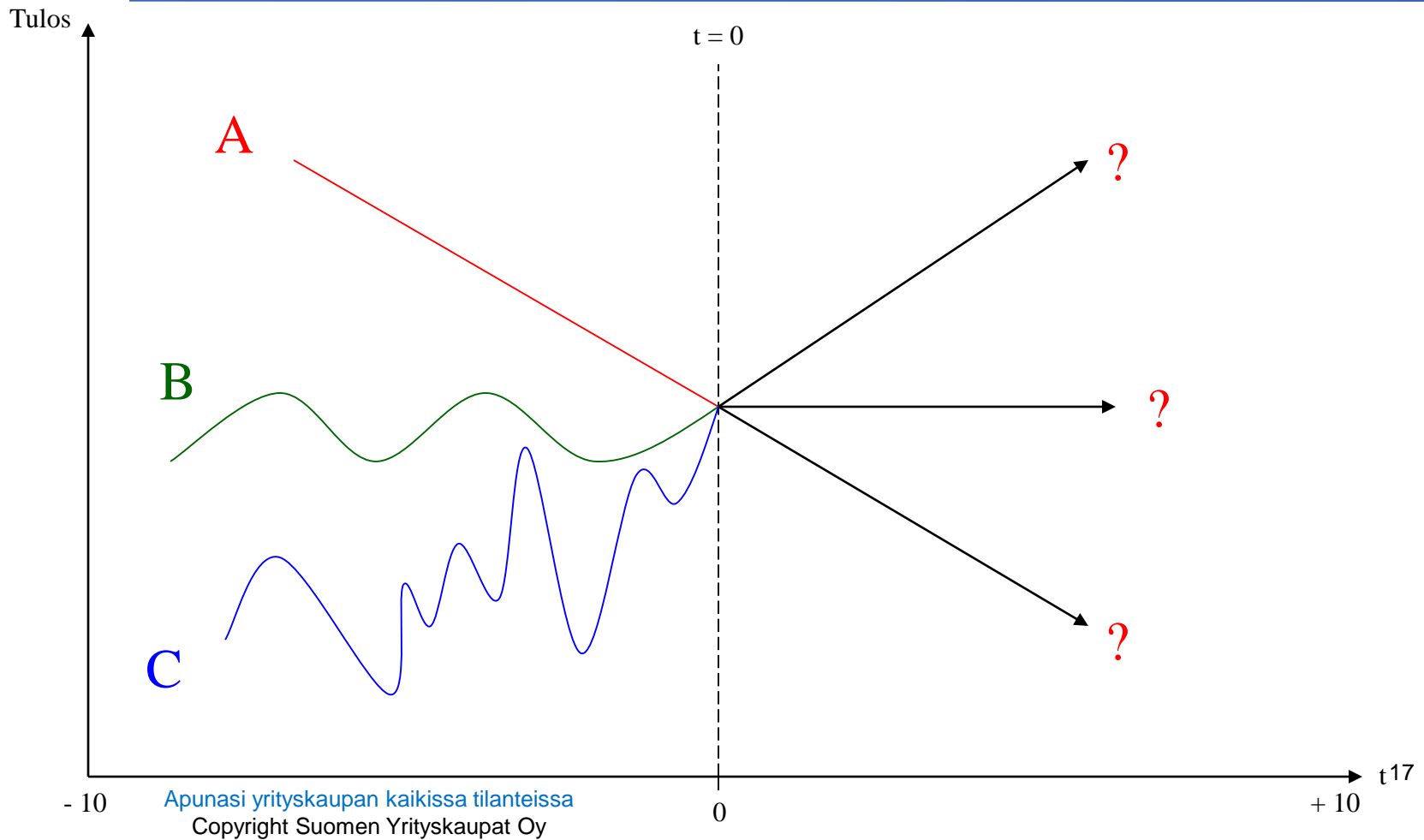
Aika = Kohtuullinen takaisinmaksuaika sekä ostajalle että rahoittajalle

Varmuus = Riippuvainen kohteeseen liittyvästä riskistä, luottamus sekä liiketoimintaa että myyjään

Myydään historiaa, ostetaan tulevaisuutta

Tuotto- vai substanssiarvo

Liikevaihto	100	Varat	100
Tulos	10	Velat	20
"Tuottoarvo"	50	"Substanssiarvo"	80

Kuka hyötyy eniten, maksaa eniten

Vähiten

- uusi yrittäjä
- perheenjäsen
- työntekijä
- osakas

Eniten

- laajentava yritys
- sijoittaja
- suuri yritys
- kilpailija

Hinnan hionnan elementit

Myyjä ja
motiivi

Ostajan
profiili

Yritys on helpoin myydä ja ostaa kun yritys

- **pärjää:** takana useita hyviä vuosia, yrityksellä menee hyvin ja tulevaisuus näyttää hyvältä
- **kasvaa:** yritys on kasvanut, mutta kaikkia mahdollisuuksia ei ole vielä hyödynnetty
- **on riippumaton** myyjästä, yhdestä asiakkaasta ja alihankkijasta nykyisillä koneilla, tiloilla ja henkilökunnalla pärjätään pitkään
- **on sopeutuva:** lamoista selvitty vähin vaurioin
- **on varmistanut** menestystekijänsä

ja kun

- avainhenkilöt sitoutettu
- takaisinmaksuaikana ei rekrytointi- ja investointitarpeita
- myyjän eläkeasiat ovat kunnossa myynnistä huolimatta
- yritys ja yrittäjä ovat valmiita tekemään kaupat
- kaupan toteuttamisen on useita vaihtoehtoja
- kauppahinta on realistinen rahoituksen näkökulmasta

ja, jos

- yrityksestä on kehitetty houkutteleva ostokohde
- sillä on tavoitteena löytää jatkaja
- yritys sopii monelle ostajalle

- osto ja haltuunotto ovat helppoa
- arvonmääritys, esite- ja myyntimateriaali tehty ammattitaidolla
- liiketoimintakohtainen kirjanpito kunnossa

- jatkajan ammatilliset ja taloudelliset rahkeet ovat riittävät

SUOMEN
YRITYSKAUPAT
www.yrityskaupat.net

**Yrityksestä tekee arvokkaan
se tulevaisuus, joka
yrityksellä kyetään saavuttamaan**

Juha Rantanen

